

Barendrechtse brug werd nooit officieel geopend of gesloten

BRUG DER ZUCHTEN

Conno Bochoven

Het was in juli 50 jaar geleden dat de Barendrechtse brug uit het polderlandschap verdween. Als eerbetoon aan dit immateriële erfgoed stelde Arco van de Ree uit Puttershoek een boek samen vol verhalen en de geschiedenis van de 'brug der zuchten'. De brug was berucht om de vele openstellingen en lange files, maar speelde een grote rol in het leven van velen.

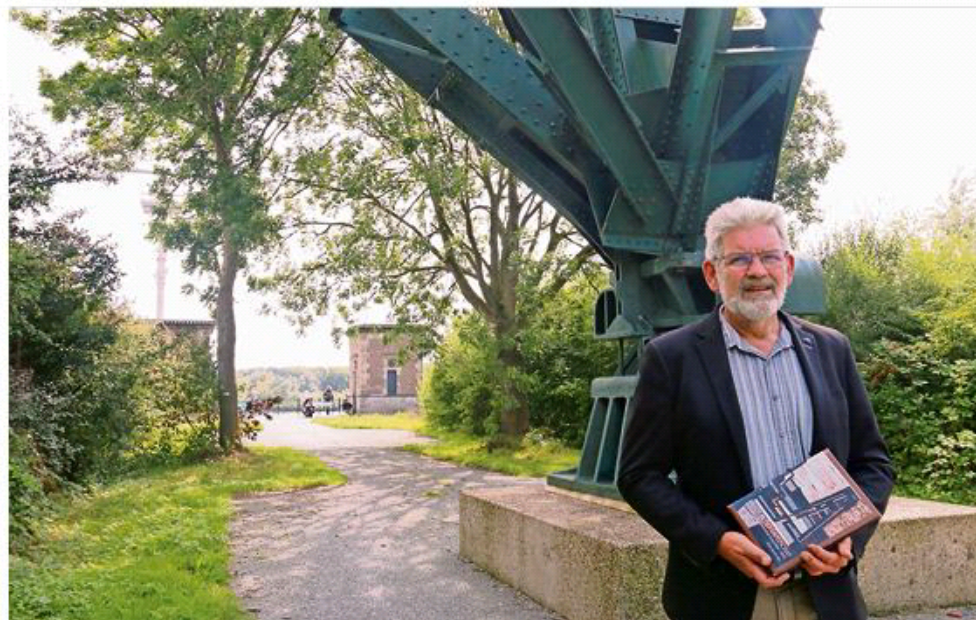
HOEKSCHE WAARD - Van kind af aan heeft Arco iets met de Barendrechtse brug. Hij woonde toen in Barendrecht. 'Met mijn vader ging ik 's zondags vaak een eindje fietsen en we eindigden steevast bij de brug', vertelt Arco. 'We kenden de brugwachter goed, die woonde bij ons in de straat. Dan klom je naar het brugwachtershuisje, gewoon via een open trap, hoog boven het water. Soms mocht je mee omhoog als de brug open ging, dat was geweldig natuurlijk. Mijn vader heeft van bovenaf heel wat dia's geschoten.'

De Barendrechtse brug werd gebouwd in 1888 als vaste oeververbinding tussen Barendrecht en de Hoeksche Waard. Eerst was het een draaibrug. Er werd in de beginjaren tol geheven. De Oude Maas kende veel scheepvaart van en naar Dordrecht, dat toen een be-

langrijke havenfunctie had. In 1933 werd het een hefbrug. 'Ik vind het fascinerend hoe ze dat toen hebben kunnen maken', vervolgt Arco, 'zo'n enorme staalconstructie en zo hoog. En ze moesten werken vanaf het woelige water. Dat is een knap staaltje werk geweest. Het was echt een baken in het

BOEK MET VOORWOORD VAN OUD-MINISTER CEES VEERMAN

landschap, vandaar de titel van mijn boek.' Eind 19e eeuw zag vooral de Numansdorpse onderwijzer Welker het voordeel van een vaste oeververbinding. Maar hij kreeg weinig steun uit de bevolking. Alle overtochten gingen met het veer vanaf de Blaaksedijk naar Barend-

Arco van de Ree met boek bij de oude toegangsweg naar de brug in Barendrecht. Op de achtergrond een deel van een pijler en een tolhuisje. Het bruggenhoofd is een populair uitkijkpunt. (foto: Conno Bochoven)

recht en Rotterdam. De boeren wilden liever een trein. Ze dachten: als die er is komt er vanzelf wel een brug. 'Typisch boerenslimheid dus,' zegt Arco lachend. Pas toen de Rotterdamse vervoersmaatschappij RTM concessies kocht om in de Hoeksche Waard te gaan rijden, kwamen de plannen in een stroomversnelling. Uiteindelijk reed op 30 april 1898 de eerste tram over.

De brug is nooit officieel geo-

pend, ontdekte hij. 'Er was wel een datum in oktober 1888, met een heel programma en een heus feestlied, maar er bleek jaarmarkt in Oud-Beijer-

land te zijn. De datum is verzet, maar er is geen officieel tintje meer aan gegeven. Overigens is de brug in 1969 ook stilzwijgend gesloten, zonder enig

officieel ceremonieel.' Vanwege het toenemende verkeer, vooral na de oorlog, werd de smalle brug een flessenhals. De brug ging vele malen open voor de scheepvaart. 'Soms wel 80 keer op een dag', weet Arco, 'dat ging traag, de files groeiden aan tot Rotterdam-Zuid. Mensen stapten uit de bus (!) om op het gemak een frietje te halen. Zo werd het 'de brug der zuchten'. De situatie werd onhoudbaar en een paar honderd meter verderop werd de Heinoordtunnel aangelegd. Die werd juli 1969 in gebruik genomen. Daags erop begon de sloop van de brug al. De vele tonnen staal zijn omgesmolten. Aan de Barendrechtse kant zijn de twee tolhuisjes pal aan het water en een deel van een pijler de stille getuigen van de drukte van weleer.

Voor zijn boek plaatste Arco een oproep in de lokale media. 'Ik heb de ramen opengezet en er kwam heel veel informatie binnen. De brug leeft nog bij velen en zit onuitwisbaar in het geheugen, getuige de mooie verhalen en foto's. Ik heb het verhaal opgeknipt in hoofdstukken, als een soort brugpijlers. Eerst een stukje geschiedenis per onderwerp en daarna de verhalen. Wat er vooral uit naar boven komt is de nostalgie, ondanks alle irritaties van destijds. Er zijn nog altijd mensen die de brug missen.'

VERDWENEN, NIET VERGETEN

'Baken in het landschap' telt 144 bladzijden, met 45 unieke verhalen en 100 foto's, waarvan 45 in kleur. Het boek kost €19,95 en is vanaf 7 september te koop bij de boekhandels in de Hoeksche Waard en Barendrecht of via de website: www.barendrechtsebrug.nl.

